

Załącznik do UCHWAŁY Nr XXI/111/16
Rady Miejskiej w Polanowie
z dnia 31 marca 2016r.

Gmina Polanów

Gminny Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2016-2021

24 marca 2016 r.

przygotowana przez

 REMEDIS SA

ul. Petera Mansfelda 4
60-855 Poznań
tel. +48 61 665 78 00
fax +48 61 665 78 09
remedis@remedis.eu

NIP: 781-179-27-48
REGON: 300464078
KRS: 0000270485
Kapitał zakładowy: 6.330.010,20 zł

Autorzy opracowania wyrażają serdeczne podziękowania dla Radnych Rady Miejskiej w Polanowie, pracowników Urzędu Miejskiego w Polanowie, pracowników Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Polanowie, pracowników Środowiskowego Domu Samopomocy „OAZA” w Krągu, pracowników Powiatowego Urzędu Pracy w Koszalinie, pracowników Domu Pomocy Społecznej dla Osób Przewlekle Psychiczenie Chorych w Żydowie i Domu Pomocy Społecznej dla Osób Przewlekle Somatycznie Chorych w Cetuniu, którzy wnieśli swój wkład w powstanie niniejszego dokumentu.

Spis treści

I. WSTĘP	5
II. PODSTAWY PRAWNE	7
III. NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ.....	10
IV. ANALIZA	12
V. PROGRAMY DZIAŁAŃ W GMINIE POLANÓW	30
VI. PODSUMOWANIE	33
SPIS TABEL I WYKRESÓW.....	34

I. WSTĘP

Jedna na sześć osób w Unii Europejskiej jest niepełnosprawna, w stopniu od lekkiego do znacznego, co oznacza, że około 80 mln Europejczyków często nie ma możliwości pełnego uczestniczenia w życiu społecznym i gospodarczym z powodu barier związanych ze środowiskiem.¹

Celem Gminnego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2016-2021 jest stworzenie efektywnego systemu wspierania osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

Działania na rzecz osób o ograniczonej sprawności nie powinny zawęzać się do świadczeń rehabilitacyjnych, opiekuńczych, leczniczych czy socjalnych, lecz powinny dążyć do stworzenia im warunków do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym i gospodarczym, do podejmowania takich działań zobowiązuje akt prawny w naszym kraju – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 roku. Polska dąży do osiągnięcia europejskich standardów w zakresie wspierania i opieki nad osobami niepełnosprawnymi, czego dowodem jest między innymi uchwalona przez Sejm w 1997 roku „Karta praw osób niepełnosprawnych”. Najistotniejszym jej zapisem jest stwierdzenie, że *„Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uznaje, że osoby niepełnosprawne (...) mają prawo do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia oraz nie mogą podlegać dyskryminacji”*. Kolejny ważny etap na rzecz osób niepełnosprawnych to wstąpienie do Wspólnoty Europejskiej i konieczność dostosowania zarówno prawa, jak i zmiany podejścia do osób niepełnosprawnych. Długofalowy proces wymagający zaangażowania wszystkich możliwych sił, władz państwowych samorządowych i III sektora.

Wdrożenie polityki wobec osób niepełnosprawnych spoczywa na organach i instytucjach państwa, ale także na lokalnych samorządach powiatowych i gminnych. Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w swych założeniach nawiązuje do:

- Standardowych Zasad Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych ONZ,
- Konwencji Praw Osób Niepełnosprawnych ONZ.

Dużą rolę we wdrażaniu Programu winny pełnić organizacje pozarządowe, które zrzeszają osoby niepełnosprawne i ich rodziców/opiekunów, wypowiadających się w ich imieniu i reprezentujących ich interesy, a także organizacje specjalizujące się

¹ Moduł ad hoc badania aktywności ekonomicznej ludności UE w zakresie zatrudnienia osób niepełnosprawnych (EU Labour Force Survey ad hoc module on employment of disabled people – LFS AHM), 2002

w świadczeniu usług społecznych i realizacji zadań z zakresu wspierania osób niepełnosprawnych w różnych sferach życia. Rolą programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych jest stworzenie warunków oraz zagwarantowanie i udzielanie osobie niepełnosprawnej indywidualnej pomocy, która umożliwi maksymalne wykorzystanie jej potencjalnych zdolności i możliwości dla osiągnięcia jak największej życiowej samodzielności i aktywności zarówno społecznej jak i zawodowej.

Program jest zgodny z założeniami zawartymi w najważniejszych dokumentach wojewódzkich i powiatowych obejmujących działania na rzecz osób niepełnosprawnych w tym:

- Strategią Województwa Zachodniopomorskiego w Zakresie Polityki Społecznej,
- Strategią Rozwoju Gminy Polanów na lata 2016-2025,
- Powiatowym Programem Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2016-2024.
- Strategią Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Polanów na lata 2016-2021.
- Strategią Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Polanów na lata 2008-2015.

II. PODSTAWY PRAWNE

Podstawą prawną do opracowania i realizacji Programu jest ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o Pomocy Społecznej (Dz. U. z 2015r. poz. 163), zgodnie z którą do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy: opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

U podstaw tworzenia programu znajdują się zapisy krajowych aktów prawnych oraz Unijne regulacje prawne:

1. Najważniejsze Krajowe regulacje prawne:

- a) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku, która stoi w obronie praw i wolności osób niepełnosprawnych, określające zasady jakimi powinna kierować się władza ustawodawcza, wykonawcza i samorządy terytorialne działające na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych;
- b) Karta Praw Osób Niepełnosprawnych, uchwalona 1 sierpnia 1997 roku przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, która uznaje, iż osoby niepełnosprawne mają prawo do niezależnego, samodzielnego, aktywnego życia oraz nie mogą podlegać dyskryminacji,
- c) Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011r. Nr 127 , poz. 721, z późn. zm.) określająca szczegółowo zagadnienia związane z aktywizacją zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych;
- d) Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 z późn. zm.) określająca instrumenty interwencji państwa na rynku pracy;
- e) Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 roku o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404 z późn. zm.), określająca zasady i możliwości pomocy publicznej dla pracodawców, między innymi przy tworzeniu miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych i refundacji wynagrodzeń;
- f) Ustawa z 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 2009 r. nr 175, poz. 1362 z późn. zm.), z zapisów której art. 19, pkt. 1 wynika potrzeba stworzenia programu wspierania osób niepełnosprawnych.

2. Unijne regulacje prawne, to w szczególności:

- a) Rozporządzenie Komisji Europejskiej z dnia 5 grudnia 2002 roku (art.2) w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu Wspólnoty Europejskiej, która jest podstawowym dokumentem dotyczącym pomocy państwa w zakresie zatrudnienia;
- b) Traktat Amsterdamski z 1999 roku (art. 13) z zapisu którego wynika zobowiązanie instytucji Wspólnoty do działań na rzecz osób niepełnosprawnych i zakazuje wszelkiej dyskryminacji, na tej podstawie została zaprojektowana i przyjęta 27

listopada 2000 roku Dyrektywa 2000/78 ustanawiająca ogólne ramy w zakresie równouprawnienia w zatrudnieniu;

- c) Europejska Strategia Zatrudnienia ustalona w trakcie posiedzenia Rady Europejskiej w Luksemburgu w 1997 roku, w ramach której opracowane zostały dokumenty stanowiące wyznacznik działań Państw Członkowskich w dziedzinie zatrudnienia;

Największe znaczenie dla osób niepełnosprawnych mają wytyczne:

- wytyczna nr 1 - aktywne i zapobiegawcze środki skierowane do bezrobotnych i nieaktywnych,
- wytyczna nr 7 - promocja integracji i przeciwdziałanie dyskryminacji na rynku pracy.

- d) Strategia Lizbońska na lata 2000-2010, którą przyjęła Rada Europejska na posiedzeniu szefów państw i rządów w marcu 2000 roku w Lizbonie;

Strategia zakłada między innymi przebudowę europejskiego modelu społecznego poprzez inwestowanie w ludzi i tworzenie aktywnego państwa opiekuńczego;

- e) Karta Praw Podstawowych ogłoszona w grudniu 2000 roku w trakcie posiedzenia Rady Europejskiej w Nicei. W art. 21 znajduje się zapis o zakazie dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność, a w art. 26 uznaje się prawo osoby niepełnosprawnej do korzystania ze środków zapewniających jej niezależność społeczną, zawodową, integrację oraz uczestnictwo w życiu społecznym;

- f) Deklaracja Madrycka uchwalona w marcu 2002 roku podczas Europejskiego Kongresu Osób Niepełnosprawnych. W dokumencie tym wzywa się do zapewnienia osobom niepełnosprawnym niezależnego życia w pełnej integracji ze społeczeństwem;

- g) Komunikat Komisji Europejskiej do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – europejska strategia w sprawie niepełnosprawności 2010-2020.

Zgodnie z Kartą Praw Osób Niepełnosprawnych z 1 sierpnia 1997 roku osoby niepełnosprawne, których sprawność fizyczna, psychiczna lub umysłowa trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia życie codzienne, naukę, pracę oraz pełnienie ról społecznych zgodnie z normami prawnymi i zwyczajowymi mają prawo do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia oraz nie mogą podlegać dyskryminacji. Prawa te wynikają także z Konstytucji RP, Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Konwencji Praw Dziecka, 20 Standardowych Zasad Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych oraz aktów prawa międzynarodowego i wewnętrznego.

Karta Praw Osób Niepełnosprawnych określa ponadto, że mają one prawo do:

- 1) dostępu do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym;
- 2) dostępu do leczenia i opieki medycznej, wczesnej diagnostyki, rehabilitacji i edukacji leczniczej, a także do świadczeń zdrowotnych uwzględniających rodzaj i stopień niepełnosprawności, w tym do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze, sprzęt rehabilitacyjny;

- 3) dostępu do wszechstronnej rehabilitacji mającej na celu adaptację społeczną;
- 4) nauki w szkołach wspólnie ze swymi pełnosprawnymi rówieśnikami, jak również do korzystania ze szkolnictwa specjalnego lub edukacji indywidualnej;
- 5) pomocy psychologicznej, pedagogicznej i innej pomocy specjalistycznej umożliwiającej rozwój, zdobycie lub podniesienie kwalifikacji ogólnych i zawodowych;
- 6) pracy na otwartym rynku pracy zgodnie z kwalifikacjami, wykształceniem i możliwościami oraz do korzystania z doradztwa zawodowego i pośrednictwa, a gdy niepełnosprawność i stan zdrowia tego wymaga, prawo do pracy w warunkach dostosowanych do potrzeb niepełnosprawnych;
- 7) zabezpieczenia społecznego uwzględniającego konieczność ponoszenia zwiększonych kosztów wynikających z niepełnosprawności, jak również uwzględnienia tych kosztów w systemie podatkowym;
- 8) życia w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych, w tym:
 - dostępu do urzędów, punktów wyborczych i obiektów użyteczności publicznej,
 - swobodnego przemieszczania się i powszechnego korzystania ze środków transportu,
 - dostępu do informacji,
 - możliwości komunikacji międzyludzkiej,
- 9) posiadania samorządnej reprezentacji swego środowiska oraz do konsultowania z nim wszelkich projektów aktów prawnych dotyczących osób niepełnosprawnych;
- 10) pełnego uczestnictwa w życiu publicznym, społecznym, kulturalnym, artystycznym, sportowym oraz rekreacji i turystyce, odpowiednio do swych zainteresowań i potrzeb.

III. NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ

„Człowiek niepełnosprawny jest pełnoprawnym członkiem ludzkiej wspólnoty”.

W każdym społeczeństwie istnieje pewien procent osób, które z przyczyn genetycznych, wrodzonych, w wyniku chorób, wypadków czy też nieprawidłowych warunków życia nie mają pełnej sprawności fizycznej lub psychicznej. Osoby te określa się najczęściej terminem „ludzie niepełnosprawni” rozumiejąc niepełnosprawność jako czasowe lub trwałe obniżenie sprawności psychofizycznych funkcji organizmu.

Zgodnie z definicją sformułowaną przez Światową Organizację Zdrowia (WHO): Osoba niepełnosprawna to osoba, u której istotne uszkodzenia i obniżenie sprawności funkcjonowania organizmu powodują uniemożliwienie, utrudnienie lub ograniczenie sprawnego funkcjonowania w społeczeństwie, biorąc pod uwagę takie czynniki jak płeć, wiek oraz czynniki zewnętrzne. Głównymi przyczynami jej występowania jest wpływ samej cywilizacji, występowanie związanych z cywilizacją chorób, trudne warunki pracy i zagrożenia komunikacyjne. W dokumentach wspólnotowych niepełnosprawność ma wiele form, mówi się o niepełnosprawności fizycznej, sensorycznej, umysłowej oraz intelektualnej.

Jako przyczyny powstania niepełnosprawności wymienia się:

- choroby genetyczne, okresu prenatalnego i okołoporodowego,
- choroby okresu wczesnodziecięcego,
- choroby układu sercowo-naczyniowego,
- urazy, wady wrodzone, choroby przewlekłe i wypadki, w tym wypadki przy pracy,
- utratę zdrowia wskutek różnych szkodliwych, a występujących w środowisku pracy i zamieszkania zanieczyszczeń środowiska naturalnego,
- choroby nowotworowe, zakaźne,
- choroby psychiczne i negatywne skutki dotyczące higieny życia i jakości zdrowia psychicznego.

Spółeczność osób niepełnosprawnych można podzielić na dwie podstawowe grupy:

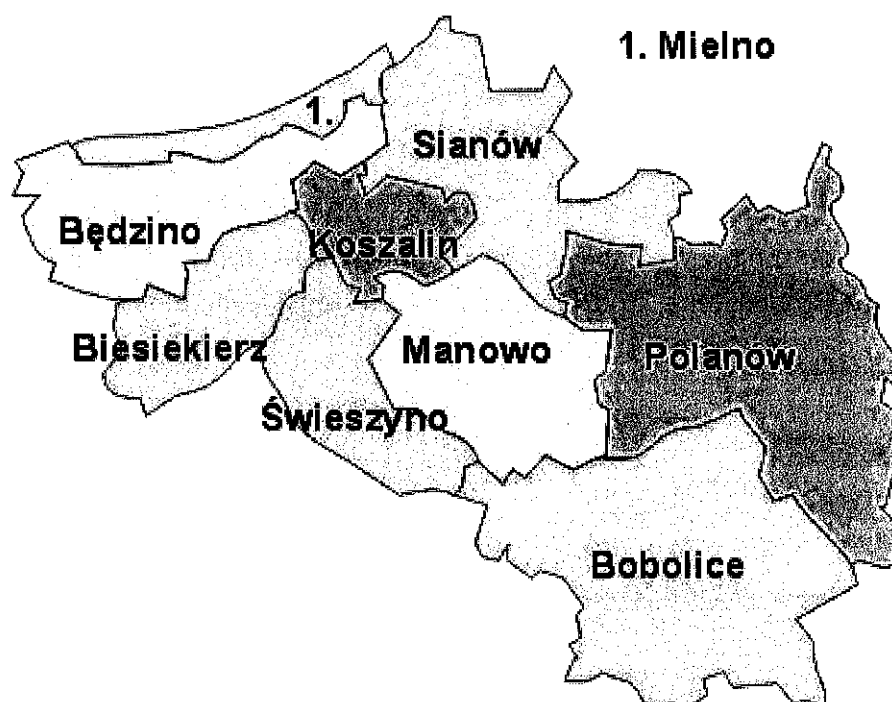
- osoby niepełnosprawne prawnie – osoby mające odpowiednie, aktualne orzeczenie o niepełnosprawności, wydane przez uprawniony do tego organ,
- osoby niepełnosprawne biologicznie – osoby niemające orzeczenia o niepełnosprawności, ale deklarujące (np. podczas Narodowego Spisu Powszechnego) całkowicie lub poważnie ograniczoną zdolność do wykonywania podstawowych czynności.

Art. 1 ustawy z 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych określa następujące stopnie niepełnosprawności.

- znaczny stopień niepełnosprawności – określa osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji,
- umiarkowany stopień niepełnosprawności – określa osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych,
- lekki stopień niepełnosprawności – określa osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

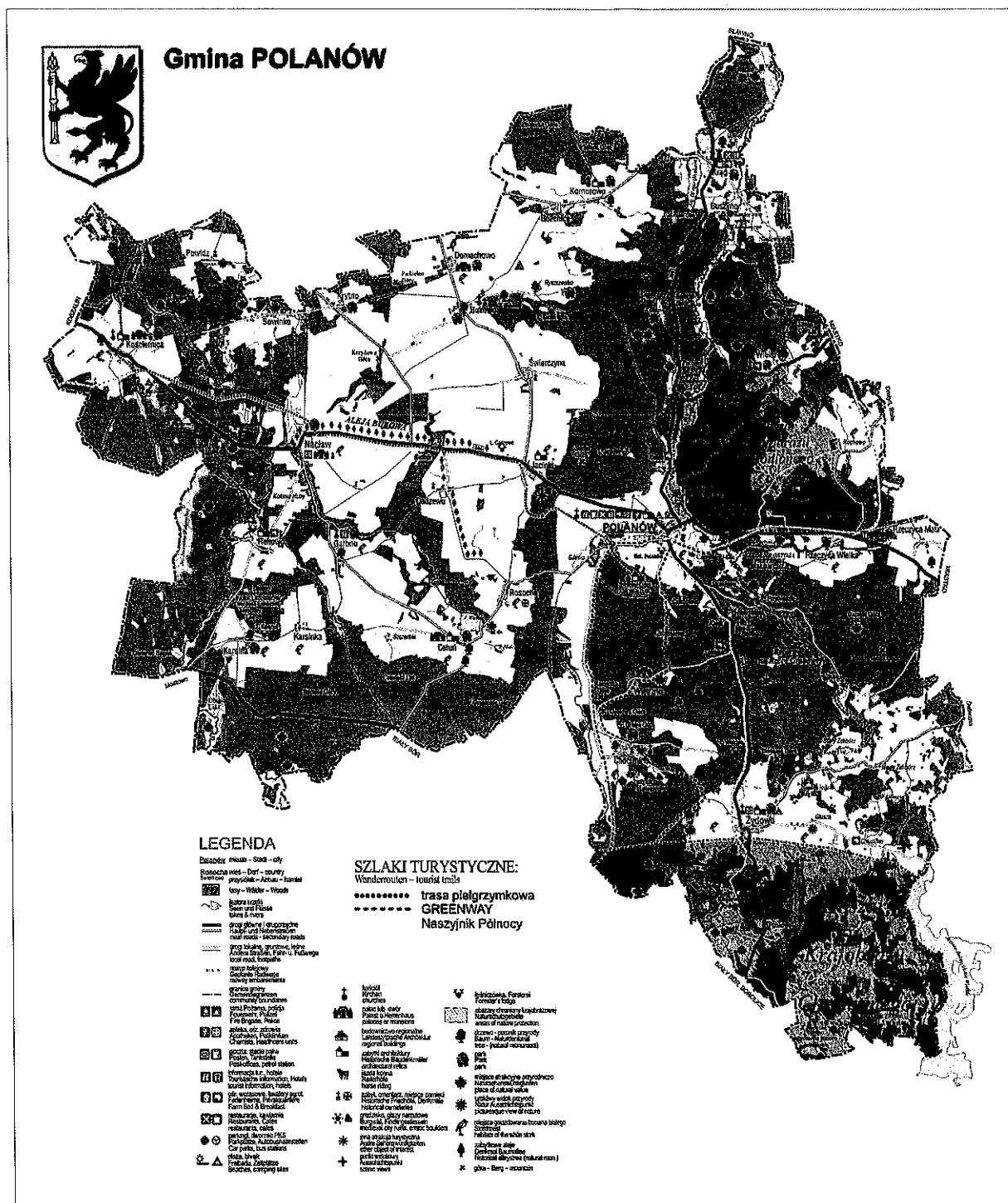
IV. ANALIZA

Gmina miejsko-wiejska Polanów położona jest na Pomorzu Środkowym, w północno-wschodniej części województwa zachodniopomorskiego (do 1998 roku w województwie koszalińskim). Leży na terenie Puszczy Koszalińskiej, 45 kilometrów od Morza Bałtyckiego. Znajduje się ona na granicy Pojezierza Drawskiego i Wysoczyzny Bytowskiej. Gmina graniczy od zachodu z gminami Sianów i Manowo, od południa z gminami Bobolice i Biały Bór, od północy z gminą Malechowo i gminą Sławno - leżącą w Powiecie Sławieńskim, a od wschodu z gminą Miastko z Powiatu Bytowskiego (Województwo Pomorskie) i gminą Kępcice z Powiatu Słupskiego (Województwo Pomorskie).

Rysunek 1 Gmina Polanów na mapie powiatu koszalińskiego (źródło: www.osp.org.pl)

Gmina zajmuje powierzchnię 393 km² (39.335 ha) co stanowi 23,77% powierzchni powiatu i 1,72% powierzchni województwa. W 2014 roku zamieszкана była przez 9.010 osób (13,65% ludności powiatu i 0,52% ludności województwa). Siedzibą władz gminy jest miejscowość Polanów.

Rysunek 2 Mapa gminy Polanów (źródło: <http://www.polanow.pl/>)

Sieć osadniczą Gminy Polanów tworzy miasto Polanów i 73 zamieszkałe miejscowości położone na obszarze 28 sołectw. Przedstawia je poniższa tabela.

Tabela 1 SIEĆ OSADNICZA W GMINIE POLANÓW (stan na 31.12.2014 r.)

LP.	SOŁECTWO	LICZBA MIESZKAŃCÓW (stali + czasowi)	% OGÓŁU GMINY
	Gmina Polanów	9.152	100%
	(w tym) Miasto Polanów	3.027	33,07%
1	Bożenice	155	1,69%

2	Bukowo	300	3,28%
3	Buszyno	109	1,19%
4	Cetuń	293	3,20%
5	Chocimino	147	1,60%
6	Dadzewo	191	2,08%
7	Domachowo	259	2,83%
8	Garbno	200	2,19%
9	Gołogóra	118	1,29%
10	Jacinki	200	2,19%
11	Karsinka	22	0,24%
12	Kępiny	51	0,56%
13	Kościernica	265	2,89%
14	Krąg	197	2,15%
15	Krytno	184	2,01%
16	Naclaw	569	6,21%
17	Nowy Żelibórz	35	0,38%
18	Powidz	90	0,98%
19	Rekowo	115	1,25%
20	Rzeczyca Wielka	314	3,43%
21	Rosocha	111	1,21%
22	Sowinko	129	1,41%
23	Stary Żelibórz	3	0,03%
24	Świerczyna	222	2,42%
25	Warblewo	57	0,62%
26	Wielin	90	0,98%
27	Wietrzno	87	0,95%
28	Żydowo	903	9,86%
	POZOSTAŁE MIEJSCOWOŚCI	LICZBA MIESZKAŃCÓW	% OGÓŁU GMINY
29	Bartlewo	12	0,13%
30	Chocimino Leśne	6	0,07%
31	Chróstowo	9	0,10%
32	Czarnowiec	9	0,10%
33	Czyżewo	8	0,09%
34	Dalimierz	36	0,39%
35	Doły	10	0,11%
36	Dzikowo	17	0,19%
37	Gilewo	53	0,58%
38	Głusza	28	0,31%
39	Gosław	4	0,04%
40	Jaromierz Polanowski	3	0,03%
41	Jeżewo	11	0,12%
42	Kania	8	0,09%
44	Karsina	72	0,78%
45	Kierzkowo	17	0,19%
46	Knieja	8	0,09%
47	Komorowo	37	0,40%
48	Kopaniec	1	0,01%
49	Liszkowo	5	0,05%
50	Łąkie	11	0,12%

51	Łokwica	24	0,26%
52	Mirotki	9	0,10%
53	Nadbór	1	0,01%
54	Osetno	3	0,03%
55	Pieczyska	1	0,01%
56	Pokrzywno	20	0,21%
57	Przybrodzie	1	0,01%
58	Puławy	9	0,10%
59	Pyszki	3	0,03%
60	Racibórz Polanowski	10	0,11%
61	Racław	15	0,16%
62	Rochowo	34	0,37%
63	Rzeczyca Mała	145	1,58%
64	Rzyszczewko	22	0,24%
65	Samostrzel	5	0,05%
66	Smugi	10	0,11%
67	Stare Wiatrowo	10	0,11%
68	Stołpie	6	0,07%
69	Strzeżewo	1	0,01%
70	Trzebaw	8	0,09%
71	Zagaje	6	0,07%
72	Zdzieszewo	6	0,07%
73	Żdżar	5	0,05%

Źródło: Urząd Miejski w Polanowie

Sieć osadniczą gminy tworzą głównie miejscowości bardzo małe:

- Wsie duże (ponad 500 mieszkańców) – Naclaw i Żydowo,
- Wsie średnie (300 – 500 mieszkańców) – Bukowo i Rzeczyca Wielka,
- Wsie małe (150 – 300 mieszkańców) – Bożenice, Cetuń, Dadzewo, Domachowo, Garbno, Jacinki, Kościernica, Krąg, Krytno, Świerczyna,
- Wsie bardzo małe (do 150 mieszkańców) – pozostałe 59 wsi.

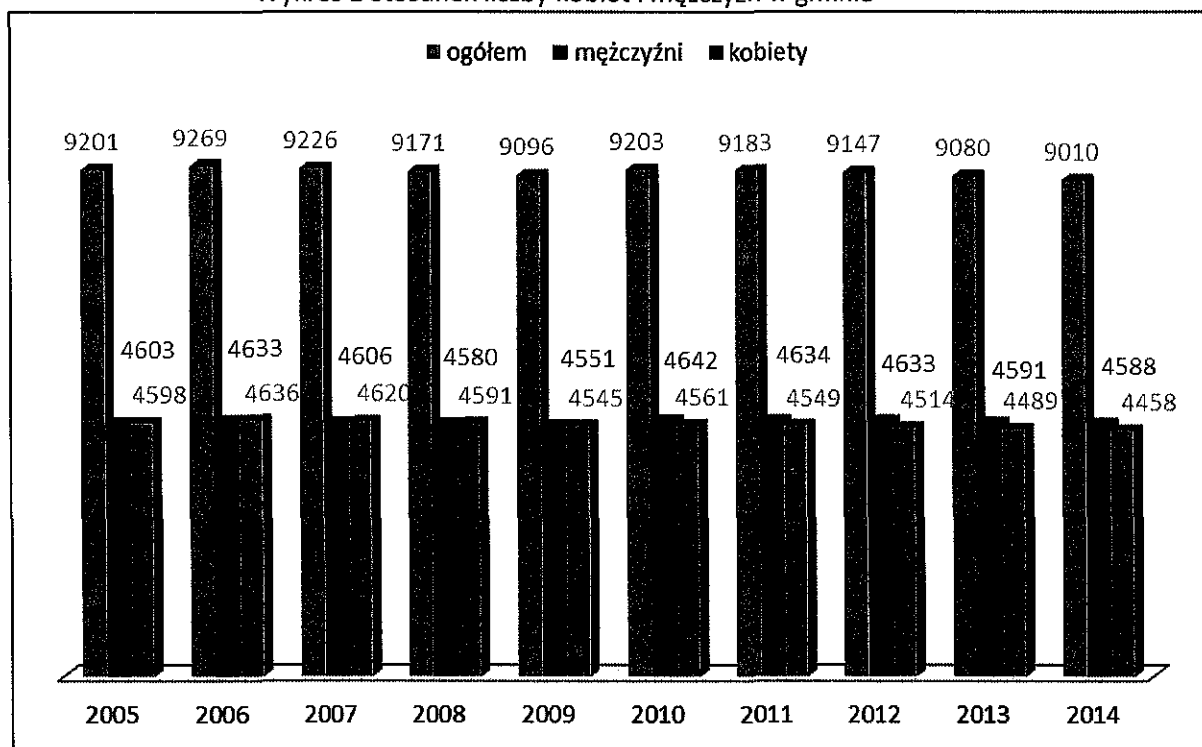
Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych, opracowany dla Gminy Polanów gromadzi wszystkie możliwe aspekty życia i funkcjonowania osób niepełnosprawnych. Działania opisane w Gminnym Programie Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych mają na celu przyczynić się do wyeliminowania barier. Program w swoich założeniach, zakłada dążenie do zmiany schematu myślowego o osobie niepełnosprawnej. Wszystkie podejmowane działania powinny być dostosowane do rodzaju i stopnia niepełnosprawności. Odmienne formy kształtują się dla osób samotnych niepełnosprawnych, inne potrzeby mają rodziny wieloosobowe, które pod swoją opieką posiadają taką osobę. Wszystkie proponowane działania mają na celu zwiększenie stopnia usamodzielnienia oraz zmniejszenia uzależnienia ich od innych osób. Wyniki spisu ludności wykazały, że zgodnie z definicją ludności faktycznej zamieszkałej (stosowanej dotychczas w spisach ludności i badaniach demograficznych) w Polsce w dniu 31 marca 2011 roku mieszkało 38,5 mln osób, tj. o 0,8 % więcej

w stosunku do wyników bieżącego bilansu ludności za 2010 rok (bilans ten został opracowany na podstawie danych pochodzących z poprzedniego spisu ludności 2002 oraz ruchu naturalnego i migracji, jakie miały miejsce w latach 2003-2010).

Ostatnie pełne dane dotyczące liczby osób niepełnosprawnych w Polsce pochodzą z Narodowego Spisu Powszechnego w 2011 r. Zgodnie z danymi w 2002 roku liczba osób niepełnosprawnych ogółem wynosiła blisko 5,5 mln, z tego około 4,5 mln posiadało prawny dokument potwierdzający fakt bycia osobą niepełnosprawną, a 4,3 mln wśród nich stanowiły osoby w wieku 15 lat i więcej. Natomiast w 2011 roku, zgodnie z Narodowym Spisem Powszechnym liczba osób niepełnosprawnych ogółem wynosiła blisko 4,7 mln, z tego około 3,2 mln posiadało prawny dokument potwierdzający fakt bycia osobą niepełnosprawną.

W 2014 roku Gminę zamieszkiwało (wg GUS) 9.010 osób, w tym 4.588 mężczyzn oraz 4.452 kobiety. Mężczyźni mają nieznaczną przewagę liczebną nad kobietami (50,92%). Należy więc stwierdzić, że podział wg płci jest niezwykle równomierny, nie tylko w roku 2014 ale także na przestrzeni wielu lat.

Wykres 1 Stosunek liczby kobiet i mężczyzn w gminie

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Szczegółowe dane przedstawia tabela 2.

Tabela 2 LICZBA MIESZKAŃCÓW GMINY POLANÓW W LATACH 2005-2014

STRUKTURA WG PŁCI	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ogółem	9.201	9.269	9.226	9.171	9.096	9.203	9.183	9.147	9.080	9.010
Mężczyźni	4.603	4.633	4.606	4.580	4.551	4.642	4.634	4.633	4.591	4.588
Mężczyźni [%]	50,03	49,98	49,92	49,94	50,03	50,44	50,46	50,65	50,56	50,92
Kobiety	4.598	4.636	4.620	4.591	4.545	4.561	4.549	4.633	4.591	4.588
Kobiety [%]	49,97	50,02	50,08	50,06	49,97	49,56	49,54	49,35	49,44	49,08

Źródło: Bank Danych Lokalnych

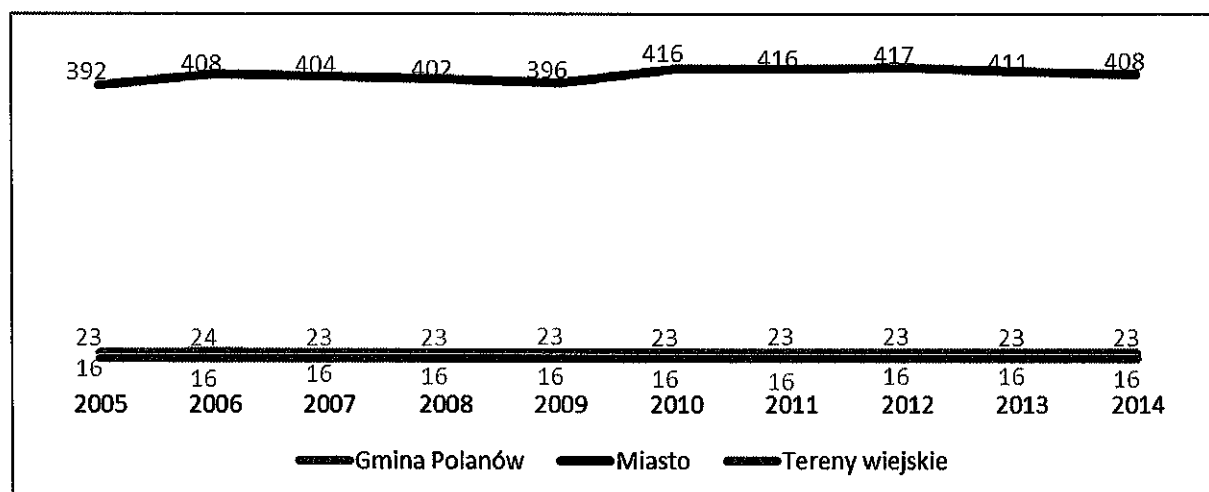
W gminie Polanów można zauważyć powolny odpływ ludności z terenów wiejskich - ponad 200 osób w ciągu ostatnich 10 lat. Liczba osób w mieście w tym czasie nieznacznie wzrosła.

Tabela 3 LICZBA MIESZKAŃCÓW NA TERENACH WIEJSKICH I W MIEŚCIE

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Miasto	2.986	3.005	2.978	2.960	2.915	3.067	3.065	3.076	3.028	3.005
Tereny wiejskie	6.215	6.264	6.248	6.211	6.181	6.136	6.118	6.071	6.052	6.005

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Gęstość zaludnienia w Gminie Polanów na przestrzeni ostatnich lat pozostaje na stałym poziomie, co prezentuje poniższy wykres. Jeżeli uwzględnimy dotychczasowe trendy migracji wewnętrznych i ich ujemne saldo, i niewielki (dodatni) przyrost naturalny to Gmina Polanów w następnych latach może wykazywać dalszy spadek liczby mieszkańców. Według informacji z Banku Danych Lokalnych gęstość zaludnienia w gminie w 2014 roku wynosiła 23 osoby na kilometr kwadratowy.

Wykres 2 Gęstość zaludnienia w gminie na 1 km²

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Pomoc finansowa udzielona przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Polanowie

Tabela 4 FORMA UDZIELONEJ POMOCY PRZEZ MIEJSKO-GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W POLANOWIE (stan na dzień 31.12.2015 r.)

RODZAJ ŚWIADCZENIA	LICZBA OSÓB OBJĘTA POMOCA	KWOTA
Zasiłek okresowy	22	17.725,00 zł
Pobyt w DPS	11	296.274,15 zł
Zasiłek stały	76	358.913,20 zł
Kierowanie do ośrodków wsparcia (ŚDS)	24	332.629,00 zł
Zasiłek pielęgnacyjny, w tym:	330	576.504,00 zł
orzeczenie o niepełnosprawności (dzieci do 16 roku życia)	57	110.466,00 zł
znaczny stopień	189	317.475,00 zł
umiarkowany stopień	84	148.563,00 zł
Razem	463*	1.582.045,35 zł

*Jedna osoba może pobierać kilka rodzajów świadczeń

- Źródło: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Polanowie

Jak wynika z powyższych danych 463 osoby są objęte pomocą na terenie Gminy Polanów a udzielona pomoc na dzień 31.12.2015 roku wynosiła 1.582.045,35 złotych.

Zasiłek przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolności do samodzielnej egzystencji. Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego ustala się do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku,
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- osobie, która ukończyła 75 lat,
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Osoba, która uzyska kolejne orzeczenie może starać się o kontynuowanie wypłaty zasiłku pielęgnacyjnego.

Na terenie Gminy Polanów działa **Środowiskowy Dom Samopomocy „OAZA”**, który od 1 stycznia 2014 roku jest wydzieloną jednostką podlegającą Gminie Polanów. Osoby niepełnosprawne biorą udział w zajęciach/warsztatach prowadzonych przez Środowiskowy Dom Samopomocy „OAZA” w Krągu, ich liczba na dzień 31.12.2015 roku wynosiła 23 osoby. Środowiskowy Dom Samopomocy "Oaza" w Krągu umożliwia kształtowanie i nabywanie umiejętności, wyrabianie nawyków i postaw umożliwiających samodzielność w podstawowych czynnościach dnia codziennego. Pomaga także uczestnikom w nawiązywaniu i podtrzymywaniu kontaktów interpersonalnych. Stwarza możliwość aktywnego spędzania wolnego czasu, przebywania w grupie społecznej, zapewnia potencjalny rozwój i prawidłowe funkcjonowanie w społeczeństwie na miarę możliwości podopiecznych. Placówka zapewnia także wsparcie i pomoc rzeczową, np. w postaci używanej odzieży i artykułów gospodarstwa domowego, a także dwóch posiłków dziennie, tj. śniadania i obiadu. Uczestnicy mają ułatwiony dostęp do świadczeń zdrowotnych oraz wsparcia psychologicznego, poprzez min. terapię zajęciową, która jest działaniem wielokierunkowym, wykorzystującym potencjał rozwojowy każdego człowieka, daje uczestnikowi szansę wyrażenia siebie za pomocą wewnętrznych i zewnętrznych predyspozycji. Istotą terapii jest leczenie i usprawnianie za pomocą czynności, zajęć i pracy, pobudzanie do twórczości i uruchamianie wyobraźni, wzmocnienie samodzielności i zaradności.

Środowiskowy Dom Samopomocy „OAZA” w Krągu ściśle współpracuje z:

- bliźniaczymi placówkami w powiecie koszalińskim i słupskim – DPS-y i ŚDS-y,
- Poradnią Zdrowia Psychicznego w Koszalinie,
- Szpitalem Psychiatrycznym w Koszalinie,
- ZOZ w Polanowie,
- ZUK w Polanowie,
- PCPR w Koszalinie,
- M-GOPS w Polanowie,
- Szkołą Podstawową w Polanowie,
- rodzinami uczestników.

Efektom nawiązanej współpracy jest:

- łatwy dostęp do świadczeń zdrowotnych i różnych specjalistów,
- uzyskanie świadczeń z pomocy społecznej,
- stopniowe regulowanie zaległych należności uczestnika we współpracy z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Polanowie,
- zakup niezbędnych przedmiotów przy pomocy M-GOPS w Polanowie (np. okularów),
- pomoc mieszkaniowa,
- wspólna analiza problemów uczestnika przez ŚDS i rodzinę,
- pomoc w rozwiązywaniu konfliktów między uczestnikami a ich sąsiadami.

Na terenie Gminy Polanów działają dwa stowarzyszenia pomagające osobom niepełnosprawnym – **Klub Abstynenta „Feniks” w Polanowie** oraz **Bank Żywności Stare Bielice**.

Klub Abstynenta „Feniks” w Polanowie działa w zakresie propagowania trzeźwości i zmiany obyczajów w kierunku osiągnięcia pełnej abstynencji, pełnienia roli środowiska alternatywnego dla osób uzależnionych od alkoholu, udzielania pomocy rzeczowej (m.in. odzież, żywność, książki, leki itp.) osobom w trudnej sytuacji życiowej.

Bank Żywności Stare Bielice pomaga w przezwyciężeniu trudnych sytuacji życiowych przekazując nieodpłatnie żywność dla podopiecznych. Organizacja ta uczestniczy również w programach unijnych: Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020, Wsparcie producentów owoców i warzyw.

Na terenie gminy Polanów w Żydowie i Cetuniu funkcjonują dwa domy pomocy społecznej prowadzone przez Powiat Koszaliński.

Dom Pomocy Społecznej dla Osób Przewlekłe Psychiczenie Chorych w Żydowie

Dom Pomocy Społecznej w Żydowie świadczy całodobową opiekę dla 215 osób przewlekłe psychiczenie chorych.

W ramach obowiązujących standardów mieszkańcy mają możliwość uczestniczenia w zajęciach terapeutycznych. Uczestnictwo mieszkańców w zajęciach jest oparte na zasadzie dobrowolności. Proponowane formy terapii zajęciowej mają na celu leczenie i usprawnianie za pomocą określonych czynności, zajęć i pracy. Rozwijają umiejętności manualne, pobudzają do twórczości, poprawiają kondycję, koordynację wzrokowo-ruchową, ćwiczą koncentrację uwagi, uruchamiają wyobraźnię i wrażliwość. Ponadto dają możliwość wykorzystania w każdym człowieku tkwiącego w nim potencjału rozwojowego niezależnie od stopnia niepełnosprawności.

Lp.	Formy terapii zajęciowej w Domu Pomocy Społecznej w Żydowie
1.	<p>Terapia plastyczna - ma na celu rozbudzanie doznań artystycznych, doskonalenie sprawności manualnej, wyrabianie poczucia estetyki, odreagowanie emocji i napięć poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> -wycinanki i wydzieranki -malowanie obrazków kredkami, farbami, węglem -papieroplastykę -wyklejanie obrazków kuleczkami bibuły -malowanie pisanek
2.	<p>Zajęcia praktyczno-techniczne- pobudzają wyobraźnię twórczą, dają możliwość decydowania o formie, tematyce i kolorystyce pracy dają satysfakcję z wykonania zadania i odczuwanie radości z samodzielnego tworzenia.</p> <p>Na zajęciach wykonuje się;</p> <ul style="list-style-type: none"> -kartki okolicznościowe -kapelusze i maski karnawałowe -ozdoby świąteczne -kwiatki z bibuły, krepiny, kolorowego papieru -palemki wielkanocne -zdobnictwo, robienie wazoników, lalek sznurkowych, szkatulek, -składanie papieru techniką orgiami – robienie ozdób -quiling - robienie ozdób -kompozycje z zasuszonych roślin i innych darów natury -zwijanie tutek z gazet-tworzenie koszyczków
3.	<p>Ludoterapia - poprawia sprawność fizyczną, psychiczną ogólnoruchową. Rozwija orientację, jest źródłem radości i zadowolenia, wprowadza poczucie sprawiedliwości, podporządkowania i wprowadzenia zasad przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> -gry planszowe- szachy, warcaby, chińczyk -gra w ping-ponga

	<ul style="list-style-type: none"> -gra w karty, kości, bierki -gra w tenisa stołowego, piłkarzyki, bilard -rozgrywki między zakładowe, międzyodcinkowe -zawody sprawnościowe na powietrzu
4.	<p>Robótki ręczne - są doskonałym ćwiczeniem rąk, koordynacji wzrokowo-ruchowej, wytrwałości w dążeniu do celu, dają poczucie uspokojenia i wyciszenia, a dodatkowym ich walorem jest efekt końcowy.</p> <ul style="list-style-type: none"> -haft krzyżykowy, gobelinowy, za igłą-obrazki różnego rodzaju, serwetki, bieżniki, robienie na drutach i szydełku - szale, czapki, kominy, poncza, ozdoby świąteczne - kurki, baranki, jajka, mikołajki, bombki
5.	<p>Biblioterapia – terapia oparta na słowie, dostarczająca wiele tematów do rozmów, wzbogaca zasób słownictwa, daje możliwość wyrażania własnych opinii i myśli tj:</p> <ul style="list-style-type: none"> -pogadanki, dyskusje -spotkania z poezją-recytacja wierszy -czytanie opowiadań bożonarodzeniowych -czytanie kolorowej i codziennej prasy -poznawanie życia i twórczości pisarzy i poetów polskich -czytanie prasy katolickiej -przygotowywanie przedstawień jasełkowych, teatralnych i występy grupy teatralnej, doskonalenie dykcji i pokonywanie lęku przed występem publicznym
6.	<p>Filmoterapia - mająca na celu rozwijanie wyobraźni, umiejętności współpracy, spojrzenie na siebie i swoje problemy przez pryzmat problemów bohaterów filmowych, rozwijanie umiejętności słuchania podczas dyskusji tj:</p> <ul style="list-style-type: none"> -oglądanie filmów przygodowych, przyrodniczych, o tematyce świątecznej, kryminalnych, historycznych -oglądanie bajek i baśni -słuchanie „audiobooków” -oglądanie programów publicystycznych i seriali telewizyjnych
7.	<p>Muzykoterapia - daje możliwość rozładowania wewnętrznych napięć, oddziałuje na człowieka pozaintelektualnie, pobudza go, porządkuje jego uczucia, daje możliwość dobrej zabawy tj:</p> <ul style="list-style-type: none"> -nauka śpiewania piosenek biesiadnych, ogniskowych, disco- polo, pieśni kościelnych, kolęd -słuchanie muzyki -naśladowanie głosów ptaków i zwierząt -wystukiwanie rytmu -karaoke
8.	<p>Silwoterapia - możliwość kontaktu z przyrodą</p> <ul style="list-style-type: none"> -spacery po okolicach Żydowa -pikniki nad jeziorem, ogniska -spacery po lesie w celu zbierania darów natury -grzybobrania
9.	<p>Ergoterapia- terapia poprzez pracę pozwalająca osobom niepełnosprawnym osiągnąć jak największą sprawność życiową tj:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> -drobne prace porządkowe na rzecz domu -wysiew nasion do skrzynek -pikowanie kwiatów na rabatki -dbanie i podlewanie kwiatów w świetlicy i na rabatkach -grabienie liści wokół budynku -odśnieżanie przed domem
10.	<p>Zajęcia komputerowe mające na celu zdobywanie umiejętności podstawowej obsługi komputera, jak również pogłębianie wiedzy z zakresu korzystania z multimediiów tj:</p> <ul style="list-style-type: none"> -nauka podstaw komputera -tworzenie rysunku -gry komputerowe -korzystanie z gier i zabaw edukacyjnych -korzystanie z wybranych programów edukacyjnych
11.	<p>Zajęcia ruchowe - w okresie całorocznym przy dobrych warunkach atmosferycznych mieszkańcy uczestniczą w grupowych zajęciach ruchowych min: spacerach. Prowadzona jest również aktywność fizyczna - nordic walking. Ponadto utworzona została drużyna piłkarska reprezentująca Dom Pomocy Społecznej w rozgrywkach Seni Cup.</p>
12.	<p>Msza Święta - zaspokajanie potrzeb duchowych i religijnych</p> <ul style="list-style-type: none"> -możliwość korzystania z sakramentów świętych -nauka i śpiewanie psalmów -czytanie Pisma Świętego

Ponadto mieszkańcy uczestniczą w organizowanych imprezach kulturalnych: wystawach, festiwalach, koncertach, turniejach, w spotkaniach organizowanych przez jednostki współpracujące z domem tj:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
2. Zaprzyjaźnione domy pomocy społecznej
3. Szkoła Podstawowa w Żydowie
4. Zespół amatorski „Chwila”
5. Parafia Rzymsko - Katolicka w Żydowie
6. Środowiskowy Dom Samopomocy w Krągu
7. Ochotnicza Straż Pożarna w Żydowie
8. Polanowski Ośrodek Kultury i Sportu w Polanowie
9. WTZ W Koszalinie
10. Firma Seni
11. Zespół Ludowy Olszyna z Żydowa
12. Sołectwo Żydowo

W roku 2015 mieszkańcy domu wzięli udział m. in. w:

- I Festiwalu Kolęd i Pastoralek w Kościele Parafialnym w Żydowie
- VIII Festiwalu gier świetlicowych w Cetuniu
- zabawie walentynkowo – karnawałowej w Modrzewcu
- spotkaniu z aktorką Emilią Krakowską w Cetuniu
- przedstawieniu pt. „Doktor Dolittle” oraz „Calineczka” grupy teatralnej z Krakowa w naszym Domu
- III Jarmarku Wielkanocnym w Polanowie
- wyjazdach do Teatru Dramatycznego w Koszalinie
- Pielgrzymce na Św. Górę Polanowską z okazji Dnia Matki
- Ogólnopolskich Eliminacjach Turnieju Seni-Cup w Pogożelicach
- koncercie organek ustnych w Parsowie
- wycieczce do Szczecinka, Międzyzdrojów
- puszczaniu wianków nad jeziorem Kwiecko
- I Festynie Integracyjno-Sportowym organizowanym przez dom
- Parafiadzie Wiejskiej w Żydowie
- XI Ogólnopolskim Festiwalu Piosenki Żołnierskiej w Bornym Sulinowie
- XIII Ogólnopolskich Integracyjnych Warsztatach Artystycznych w Łazach
- IX Integracyjnym Festiwalu Piosenki osób Niepełnosprawnych w Bobolicach
- Karaoke Weselnym w Manowie

Mieszkańcy Domu Pomocy Społecznej w Żydowie poddawani są następującym zabiegom rehabilitacyjnym:

- gimnastyka bierna (przyłóżkowa) wraz z pionizacją częściową lub całkowitą,
- profilaktyka przeciwoleżynowo – zakrzepowa,
- ćwiczenia oddechowe (oklepywania, nacierania, nauka prawidłowego oddechu),
- ćwiczenia ogólnousprawniające, ogólnokondycyjne,
- leczenie fizykalne (fizykoterapia).

Dom Pomocy Społecznej w Cetuniu dla Osób Przewlekłe Somatycznie Chorych.

Celem domu jest zapewnienie 80. mieszkańcom całodobowej opieki oraz zaspokojenie ich niezbędnych potrzeb bytowych, opiekuńczych, wspomagających, społecznych i religijnych na poziomie obowiązującego standardu. Dom mieści się w pałacu zbudowanym na przełomie XIX i XX wieku w stylu neogotyckim. Obiekt pozostaje pod opieką konserwatora zabytków, mieści się w parku, również wpisanym do rejestru zabytków. Pałac jest budynkiem o ciekawej architekturze i skomplikowanej bryle. Posiada dwie kondygnacje piwnic, wysoki parter, piętro i poddasze użytkowe, cztery baszty. Budynek ma murowaną konstrukcję z pełnej cegły ceramicznej, przykryty jest wielospadowym dachem, mieści się na gruntach czwartorzędowych okresu holocenińskiego, w pobliżu skarpy opadającej w kierunku jeziora.

Działalność Domu prowadzona jest w sposób ukierunkowany w taki sposób aby była ona przystająca, zgodna z oczekiwaniami oraz możliwościami poznawczymi mieszkańców. Dom pomocy społecznej, z racji swej specyfiki może ograniczać aktywność mieszkańców. Dlatego też wyróżniono następujące obszary aktywności mieszkańców:

- Obszar samoobsługi;
- Obszar nawiązywania kontaktów interpersonalnych;
- Obszar wykorzystania czasu wolnego;
- Obszar uczestnictwa w zajęciach zorganizowanych.

Działania odbywają się według wcześniej ustalonego planu zajęć na dany rok kalendarzowy.

Miesiąc styczeń – „Dzień Babci i Dziadka” w tym dniu odbywają się występy dzieci z przedszkola w Polanowie oraz młodzieży z Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Polanowie, dzieci ze Szkoły Podstawowej w Polanowie oraz młodzieży z Gimnazjum w Polanowie. W styczniu również odbyła się cykliczna impreza integracyjna „Festiwal Gier Świątecznych”, w której uczestniczą mieszkańcy siedmiu DPS-ów, ŚDS w Krągu (około 120 osób). Jest to impreza sportowa, uczestnicy walczą o medale w sześciu kategoriach.

W marcu – „Dzień Kobiet” w tym dniu mieszkanki Domu zapraszane są na słodki poczęstunek, a od panów w prezencie dostają symbolicznego kwiatka. W zależności od tego jak przypadają Święta Wielkanocne z tej okazji odbywa się także uroczyste śniadanie wielkanocne oraz msza święta.

Ważnym dla mieszkańców jest organizowany Piknik Rodzin, który odbywa się co drugi rok. Jest to okazja do spotkania ze swoimi rodzinami, bliskimi, znajomymi. Wszyscy zawsze bardzo czekają na „Rodzinalia”.

Kolejną wielką imprezą integracyjną jest odbywająca się w czerwcu „Sobótka”, którą w 2015r. zaszczylił swoim udziałem mieszkańcy z 6-ciu Domów z terenu Powiatu Koszalińskiego, ŚDS-ów, zespołów ludowych i muzycznych, zaproszonych gości, mieszkańców wsi Cetuń. Spotkanie ma charakter otwarty; w 2015 roku uczestniczyło w nim około 200 osób. To jedno z większych przedsięwzięć organizowanych przez Dom. Dodać należy, że odbywa się dzięki wsparciu PCPR w Koszalinie i prywatnych sponsorów.

Lipiec i sierpień to miesiące wakacyjne. Są zarezerwowane na wyjazdy mieszkańców domu do domów rodzinnych.

We wrześniu cyklicznie odbywa się ognisko „Na powitanie jesieni”, ze wspólnym pieczeniem kiełbasek, śpiewaniem piosenek i biesiadowaniem.

W listopadzie odbywa się „Zabawa Andrzejkowa”.

W grudniu z okazji Świąt Bożego Narodzenia organizowana jest dla mieszkańców Domu uroczysta Kolacja Wigilijna z jednym, wielkim Wigilijnym stołem, na którym goszczą potrawy wigilijne. Są życzenia, śpiewanie kolęd i spożywanie wigilijnej wieczerzy a potem prezenty.

Oprócz imprez planowych mieszkańcy wyjeżdżają także na różne inne spotkania przygotowywane przez organizacje zajmujące się pomocą społeczną, są to między innymi:

- Spartakiada Sportów Adoptowanych w Żydowie
- Zabawy Karnawałowe w Mielnie i Parsowie
- Wizyty u Władcy Mórz i Oceanów w Mielnie
- Jesienne Spotkania Artystyczne w Bobolicach

- Plenery malarskie w Parsowie i Żydowie
- Pożegnanie Lata na Żeglarską Nutę
- Zabawy Andrzejkowe

Dom Pomocy Społecznej w Cetuniu organizuje również wiele imprez okazjonalnych takich jak: okrągłe urodziny dla mieszkańców Domu (kiedy kończą 60,70,80 czy 90 lat), imprezy, na które zapraszani są znani ludzie: Hanna Śleszyńska, Krzysztof Cwynar, Jerzy Zelnik, Emilia Krakowska czy Magdalena Strużyńska.

Dom organizuje również wycieczki jednodniowe, porządkowanie terenu wokół pałacu oraz warsztaty terapii zajęciowej prowadzonej w następującym zakresie:

- Biblioterapia (wypożyczanie książek)
- Silwoterapia
- Arteterapia
- Ergoterapia
- Pomoc w czytaniu i pisaniu korespondencji
- Tworzenie ozdób z bibuły
- Stroiki okazjonalne
- Kartki świąteczne
- Robótki ręczne
- Zajęcia fizyczne
- Muzykoterapia

Dom Pomocy Społecznej w Cetuniu świadczy usługi rehabilitacyjne:

1. zabiegi w zakresie kinezyterapii indywidualnej w sali rehabilitacyjnej:

- Ćwiczenia ogólnousprawniające na sprzętach
- Ćwiczenia czynno-wspomagane w odciążeniu w UGUL
- Ćwiczenia bierne
- Ćwiczenia manualne
- Masaż klasyczny

2. Zabiegi fizykalne w sali rehabilitacyjnej:

- Elektroterapia

- Ultradźwięki
- Światłolecznictwo
- Materac relaksująco- masujący

3. Gimnastyka przyłóżkowa z mieszkańcami obłożnie chorymi

Codziennie na zabiegi rehabilitacyjne uczęszcza około 25 osób, które mogą korzystać z wyposażenia gabinetu tj.:

- Kabina do ćwiczeń i zawieszzeń z osprzętem KC typ 1
- Materac gimnastyczny
- Wałek rehabilitacyjny duży
- Drabinki
- Mata rehabilitacyjna
- Lampa Sollux typ LS- 3
- Diatronic DT- 7B
- Ultraton D- 200
- Rowery treningowe
- Orbitrek
- Stoły rehabilitacyjne
- Sprzęt do ćwiczeń manualnych dłoni: piłeczki, ściski, języki, krążki.

Utrudnienia wynikające z barier takich jak brak możliwości dojazdu, brak rozbudowanej oferty zawodowej przystosowanej do możliwości osób niepełnosprawnych lub nadopiekuńczość ze strony opiekunów sprawiają, że osoby niepełnosprawne uważają, iż społeczeństwo słabo się nimi interesuje.

Rehabilitacja społeczna powinna doprowadzić osobę niepełnosprawną do samoakceptacji, czyli odnalezienia własnej tożsamości w aktualnych warunkach życia. Rehabilitacja społeczna nie jest możliwa bez współdziałania służb, tworzących system zabezpieczeń i likwidujących bariery utrudniające egzystencję osobom niepełnosprawnym. Skuteczność rehabilitacji społecznej zależy także od pomocy organizacji i instytucji działających na rzecz włączania osób niepełnosprawnych w życie kulturalne, rozrywkę, sport i rekreację.

Bezrobocie wśród osób niepełnosprawnych na terenie Gminy Polanów kształtuje się następująco:

Tabela 5 LICZBA MIESZKAŃCÓW BEZROBOTNYCH WOBEC NIEPEŁNOSPRAWNYCH
BEZROBOTNYCH W GMINIE POLANÓW (stan na 31.12.2015 r.)

	Liczba bezrobotnych	Liczba bezrobotnych niepełnosprawnych
Ogółem	705	17
Kobiety	427	9
Mężczyźni	278	8

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Koszalinie

Liczba osób bezrobotnych niepełnosprawnych wynosi 17, w tym:

- 1 osoba ze znacznym i 16 osób z lekkim stopniem niepełnosprawności,
- 2 osoby z wykształceniem policealnym, 1 osoba po liceum ogólnokształcącym, 9 osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym, 5 osób z wykształceniem podstawowym i niepełnym podstawowym,
- 1 osoba w wieku 18-24 lata, 7 osób w wieku 30-39 lat, 3 osoby w wieku 45-49 lat, 3 osoby w wieku 50-54 lata, 3 osoby powyżej 55 roku życia.

Powiatowy Urząd Pracy w Koszalinie dysponuje środkami Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na rehabilitację zawodową osób niepełnosprawnych oraz realizuje programy aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych z Powiatu Koszalińskiego. Od 27 maja 2014 roku w powiatowym urzędzie pracy obowiązuje ustalenie profilu pomocy dla każdej osoby bezrobotnej. Profil pomocy określa właściwy, ze względu na sytuację i potrzeby osoby bezrobotnej, zakres form pomocy określonych w ustawie. Celem profilowania jest zastosowanie wobec osoby bezrobotnej skutecznej pomocy, która najbardziej odpowiada jej aktualnej sytuacji i potrzebom.

V. PROGRAMY DZIAŁAŃ W GMINIE POLANÓW

Podstawowym celem programu jest dążenie do integracji osób niepełnosprawnych i ich rodzin ze społecznością oraz wyrównywanie szans w środowiskach rodzinnych, społecznych i zawodowych.

Cel zostanie osiągnięty poprzez realizację celów szczegółowych (działań) takich jak:

1. Likwidacja barier architektonicznych.
2. Likwidacja barier komunikacyjnych.
3. Wspomaganie osób niepełnosprawnych w dostępie do edukacji, opieki medycznej, kultury.
4. Aktywizacja społeczna i zawodowa.
5. Ogólny dostęp do placówek medycznych i rehabilitacyjnych.
6. Promowanie działań i przedsięwzięć zmierzających do poprawy warunków życia osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

Tabela 6 PLANOWANE PRZEZ GMINĘ POLANÓW I PODLEGŁE JEDNOSTKI INWESTYCJE, PRZEDSIĘWZIĘCIA ZMIERZAJĄCE DO REALIZACJI CELÓW PROGRAMU

CEL 1	
Nazwa placówki	Środowiskowy Dom Samopomocy „OAZA” w Kraju
Działanie	Wspieranie likwidacji barier komunikacyjnych utrudniających osobom niepełnosprawnym dostęp do placówki, zapewnienie wszystkim potrzebującym możliwości aktywnego spędzania czasu, rehabilitacji, dojazdu do specjalistów
Opis Działania	Zakup jednego samochodu typu bus do przewozu osób niepełnosprawnych
Potencjalne źródło finansowania	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, środki Gminy Polanów
Miernik oceny	Zakup 1 sztuki samochodu przystosowanego dla potrzeb osób niepełnosprawnych
Termin realizacji	2016 rok
Koordynator	Gmina Polanów - Urząd Miejski w Polanowie
CEL 2	
Nazwa placówki	Przedszkole Gminne w Polanowie
Działanie	Poprawa dostępności dla osób niepełnosprawnych Przedszkola Gminnego w Polanowie
Opis Działania	1 etap Budowa podjazdu dla osób niepełnosprawnych wraz z dojściem i przebudową schodów zewnętrznych, dostawa i montaż dźwigu, budowa kładki żelbetowej umożliwiającej bezpośrednie dojście

	z budynku przedszkola na teren przedszkolnego placu zabaw, podwyższenie poziomu podłogi w pomieszczeniu szatni do poziomu korytarza, dostosowanie pomieszczenia higieniczno-sanitarnego do potrzeb osób niepełnosprawnych. 2 etap Budowa parkingu przy przedszkolu z uwzględnieniem miejsc dla osób niepełnosprawnych
Potencjalne źródło finansowania	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, środki Gminy Polanów
Miernik oceny	Poprawa funkcjonowania dzieci niepełnosprawnych w przedszkolu i grupie rówieśniczej
Termin realizacji	2016 -2017 rok
Koordynator	Gmina Polanów - Urząd Miejski w Polanowie
CEL 3	
Nazwa placówki	Gmina Polanów
Działanie	Podjęcie oraz klasyfikowanie dotychczasowych działań modernizacyjnych remontowych, adaptacja w budynkach i pomieszczeniach w celu ułatwienia funkcjonowania osobom niepełnosprawnym
Opis Działania	Zwiększenie liczby obiektów bez barier architektonicznych, przestrzeganie i egzekwowanie prawa w zakresie budowania bez barier architektonicznych, wyszukiwanie i wskazywanie obiektów użyteczności publicznej wymagających likwidacji barier architektonicznych
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, krajowe, środki unijne
Miernik oceny	Liczba zrealizowanych działań
Termin realizacji	2017-2021
Koordynator	Gmina Polanów - Urząd Miejski w Polanowie
CEL 4	
Nazwa placówki	Środowiskowy Dom Samopomocy „OAZA” w Krągu
Działanie	Rozwój istniejący i tworzenie nowych form spędzania czasu wolnego osób niepełnosprawnych, propagowanie wśród mieszkańców sukcesów odnoszonych przez osoby niepełnosprawne, wspieranie turnusów, obozów kolonii i wczasów rehabilitacyjnych
Opis Działania	Kształtowanie nowych wzorców zachowań w grupach osób niepełnosprawnych zagrożonych bezpośrednio wykluczeniem aby

	wzbudzić w nich potrzebę zmiany swojej sytuacji życiowej. Organizacja systemu pomocy indywidualnej w zakresie eliminacji bezradności życiowej, promocja instytucji indywidualnego asystenta rodziny, organizacja systemu stałych działań w zakresie pomocy psychologicznej, treningu motywacyjnego, treningu interpersonalnego, organizacja lokalnych grup wsparcia
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, PFRON, środki unijne, krajowe
Miernik oceny	Liczba osób przeszkolonych, liczba osób korzystających z pomocy asystenta rodziny, liczba osób korzystających z pomocy psychologicznej
Termin realizacji	2016-2021
Koordynator	Gmina Polanów - Urząd Miejski w Polanowie
CEL 5	
Nazwa placówki	Urząd Miejski w Polanowie
Działanie	Wspieranie likwidacji barier komunikacyjnych utrudniających osobom niepełnosprawnym dostęp do placówek
Opis Działania	Przebudowa wejścia do budynku urzędu, budowa parkingu z miejscami dla osób niepełnosprawnych
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, PFRON, środki unijne, krajowe
Miernik oceny	Poprawa funkcjonowania osób niepełnosprawnych w instytucjach użyteczności publicznej
Termin realizacji	2017
Koordynator	Gmina Polanów – Urząd Miejski w Polanowie
CEL 6	
Nazwa placówki	Polanowski Ośrodek Kultury i Sportu
Działanie	Poprawa dostępności dla osób niepełnosprawnych poprzez przebudowę sanitariatów w Polanowskim Ośrodku Kultury i Sportu
Opis Działania	Przebudowa sanitariatów
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, PFRON, środki unijne, krajowe
Miernik oceny	Liczba zrealizowanych działań
Termin realizacji	2018
Koordynator	Gmina Polanów – Urząd Miejski w Polanowie

Źródło: Analiza Remedis SA, Urząd Miejski w Polanowie

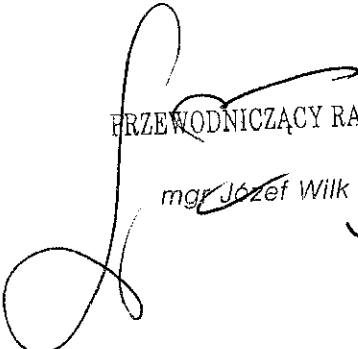
VI. PODSUMOWANIE

Gminny Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2016-2021 stanowi wyznacznik kierunków działań dla wszystkich lokalnych instytucji placówek i organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy Polanów.

Realizacja działań wpłynie korzystnie na wyrównanie szans osób niepełnosprawnych. Powyższe cele, zadania i przedsięwzięcia zmiierają przede wszystkim do:

- zapewnienia osobom niepełnosprawnym optymalnego dostępu do wszelkich organizacji oraz instytucji, które działają na rzecz osób niepełnosprawnych;
- likwidacji barier architektonicznych i komunikacyjnych poprzez umożliwienie dostępu do wszystkich obiektów;
- zapobiegania wykluczeniu społecznemu oraz izolacji osób niepełnosprawnych i ich rodzin poprzez aktywny udział w życiu społecznym i zawodowym.

Do realizowania poszczególnych celów potrzebne jest kompleksowe działanie władz wszelkich organizacji oraz instytucji, które działają na rzecz osób niepełnosprawnych.

PRZEWODNICZĄCY RADY
mgr Józef Wilk

SPIS TABEL

Tabela 1 SIEĆ OSADNICZA W GMINIE POLANÓW (stan na 31.12.2014 r.)	13
Tabela 2 LICZBA MIESZKAŃCÓW GMINY POLANÓW W LATACH 2005-2014.....	17
Tabela 3 LICZBA MIESZKAŃCÓW NA TERENACH WIEJSKICH I W MIEŚCIE.....	17
Tabela 4 FORMA UDZIELONEJ POMOCY PRZEZ MIEJSKO-GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W POLANOWIE (stan na dzień 31.12.2015 r.)	18
Tabela 5 LICZBA MIESZKAŃCÓW BEZROBOTNYCH WOBEC NIEPEŁNOSPRAWNYCH BEZROBOTNYCH W GMINIE POLANÓW (stan na 31.12.2015 r.).....	29
Tabela 6 PLANOWANE PRZEZ GMINĘ POLANÓW I PODLEGŁE JEDNOSTKI INWESTYCJE, PRZEDSIĘWZIĘCIA ZMIERZAJĄCE DO REALIZACJI CELÓW PROGRAMU	30

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1 Stosunek liczby kobiet i mężczyzn w gminie	16
Wykres 2 Gęstość zaludnienia w gminie na 1 km ²	18